Amt für Berufsbildung
Uffizi per la furmaziun professiunala
Ufficio della formazione professionale

Scola media spezialisada SMS (FMS) e la maturitad spezialisada

Ad ina scola media spezialisada pon vegnir acquistads il certificat SMS sco era la maturitad spezialisada.

Scola media spezialisada SMS

Scolas medias spezialisadas SMS porschan ina scolaziun a temp cumplain che dura 3 onns. A partir dal segund onn tschernan las scolaras ed ils scolars lur champ correspundent a lur finamira professiunala futura. En il Grischun vegnan purschids ils champs da professiun sanadad, pedagogia e lavur sociala. Ultra da quai sto vegni absolvì fin a la fin dal segund onn da scolaziun in praticum da quatter emnas ordaifer la scola.

Il plan d'instrucziun cuntegna per regla ils suandants roms:

linguas (sa differenziescha tut tenor scola)	emprima lingua naziunala (tudestg, talian u rumantsch) segunda lingua naziunala (tudestg, franzos, talian u rumantsch) terza lingua (englais)
matematica	
scienzas natiralas	fisica / chemia / biologia, informatica / ICT
scienzas umanas e socialas (sa differenziescha tut tenor scola)	Geografia, istorgia, economia e dretg, psicologia / pedagogia
roms artistics	furmaziun creativa, musica
ulteriurs roms (sa differenziescha tut tenor scola)	tscherna da professiun tecnicas d'emprender e da lavurar, lavurar a moda autonoma sport
roms facultativs (sa differenziescha tut tenor scola)	
champ da professiun sanadad	biologia umana fenomens da las scienzas natiralas fisica e chemia psicologia / pedagogia / filosofia
champ da professiun pedagogia	furma e colur musica II fenomens da las scienzas natiralas psicologia / pedagogia / filosofia
champ da professiun lavur sociala	economia da chasa / scienza da sanadad psicologia / pedagogia / filosofia sociologia economia e dretg

Maturitad spezialisada

La maturitad spezialisada en il champ da professiun correspundent po vegnir acquistada entaifer in onn suenter avair terminà cun success la SMS. La scolaziun sto per regla cumenzar il pli tard trais onns suenter il diplom da la SMS.

Maturitad spezialisada sanadad

I dat duas vias per acquistar la maturitad spezialisada sanadad:

- 1. via: in onn supplementar cun praticum
  - Trais moduls cun totalmain 25 dis da curs «basa da las enconuschientschas professiunalas» al Center da furmaziun per la sanadad ed ils fatgs socials (CSS) a Cuira.
  - almain 24 emnas praticum en in'instituziun da la sanadad
  - scriver e preschentar ina lavur da maturitad spezialisada che sa referescha al praticum
- 2. via: maturitad spezialisada sanadad durant il studi a la Scola spezialisada superiura per sanadad
  - durada: 6 semesters (incl. praticum)
  - scriver e preschentar la lavur da maturitad spezialisada en il 3. Semester
  - diplom: diplom spezialista/spezialist da tgira SSS e maturitad spezialisada sanadad

Maturitad spezialisada pedagogia

Per acquistar la maturitad spezialisada pedagogia vegn visità durant in semester la furmaziun generala a la Scola media evangelica Aschera. Tar ils roms tutgan: linguas, matematica, scienza natirala sco er scienzas umanas e socialas. Ils roms vegnan examinads a bucca e/u a scrit. Ultra da quai vegn pretendì che las scolaras ed ils scolars scrivan e preschentan las lavurs da maturitad spezialisada.

Maturitad spezialisada lavur sociala

Per acquistar la maturitad spezialisada lavur sociala vegn pretendì ina pratica professiunala qualifitgada d'en tut 42 emnas. Da quellas emnas ston almain 24 emnas vegnir absolvidas en in'instituziun renconuschida dal sectur social. Ultra da quai vegn pretendì che las scolaras ed ils scolars scrivan e preschentan las lavurs da maturitad spezialisada.

Purschiders en il Grischun

champ da professiun	scola
sanadad pedagogia	Academia Engiadina, Samedan: www.academia-engiadina.ch (L'Academia Engiadina porscha ina prolungaziun da la scolaziun per in onn per sportistas/sportists da prestaziun e musicistas/musicists.) Center da furmaziun Surselva, Glion: www.bzs-surselva.ch Scola chantunala grischuna, Cuira: www.bks.gr.ch Scola media evangelica, Aschera: www.ems-schiers.ch
lavur sociala	Scola chantunala grischuna, Cuira: www.bks.gr.ch

La Scola chantunala grischuna è responsabla per la maturitad spezialisada per il champ lavur sociala, il Center da furmaziun Surselva per la maturitad spezialisada per il champ sanadad e la Scola media evangelica Aschera per la maturitad spezialisada per il champ pedagogia.

Admissiun

Per l'admissiun a las scolas da maturitad spezialisada SMS sto vegnir absolvì in examen d'admissiun chantunal unitar ad ina scola media grischuna. L'examen d'admissiun chantunal è reussì sche la media da l'examen cuntanscha la valur 4.0 e sche las divergenzas da las notas dals roms d'examen vers engiu cun la nota 4.0 n'importan betg dapli che 0.75 puncts. Examinads vegnan ils suandants roms: emprima lingua (tudestg, rumantsch u talian), englais, aritmetica, algebra e geometria. Ils examens pon vegnir absolvids en la 2. u en la 3. classa da la scola superiura.
In'admissiun a l'examen d'admissiun chantunal è pussaivla fin e cun quel onn chalendar, en il qual la candidata u il candidat daventa maioren.
Per las candidatas ed ils candidats da la 2. classa secundara quinta la nota d'admissiun sco ulteriura nota da rom. Quella vegn calculada ord la media da las notas dals roms geografia, istorgia, natira e tecnica, furmar creativ, musica, moviment e sport e segunda lingua dal emprim semester da la 2. classa secundara.
S'inscriver per ils examens d'admissiun pon ins sut il suandant link: www.zap.gr.ch. Ulteriuras infurmaziuns davart l'examen d'admissiun sa chattan sin la pagina d'internet da l'uffizi per la furmaziun media-superiura (www.ahb.gr.ch).
L'entrada en la SMS succeda suenter la 3. classa da la scola superiura.

Pussaivladads da sa furmar enavant cun il diplom da scola media spezialisada

Il attestat da la scola media spezialisada lubescha da visitar ina scola spezialisada superiura el sectur da la sanadad, pedagogia sociala ni da l'educaziun sco era ulteriurs champs da professiuns, sco per exempel:

sanadad	– Activaziun SSS (HF) – Analitica bio-medicinala SSS – Igiena dentala SSS – Radiologia medicinal-tecnica SSS – Tecnica da l'operaziun SSS – Ortoptica SSS – Tgira SSS – Sanitad da salvament SSS
lavur sociala, pedagogia	– Animaziun da vischnanca SSS – Educaziun d'uffants SSS – Pedagogia sociala SSS

Sper il certificat da la scola media spezialisada basegni per regla in process d'admissiun, respectivamain in'examinaziun da qualificaziun e per part sto era vegnir absolvì in praticum.

In'ulteriura pussaivladad da sa scolar enavant suenter la SMS è da frequentar ina furmaziun professiunala scursanida (emprendissadi) tenor cunvegna cun l'inspecturat professiunal chantunal.

Midada en la scola media commerziala, scola media d'informatica u gimnasiala

Las scolas medias pon admetter scolaras e scolars sin il cumenzament da l'onn da scola ad ina partiziun da scola media senza ch'els fetschian in examen d'admissiun chantunal. Las cundiziuns d'admissiun per quest intent vegnan regladas en l'ordinaziun davart la procedura d'admissiun a las scolas medias (vesair www.ahb.gr.ch).

Pussaivladads da sa perfecziunar cun la maturitad spezialisada

Maturitad spezialisada sanadad

- pussibilitescha l'access ad in studi a las scolas autas spezialisadas SAS en il champ da la sanadad, p.ex.:
  - ergoterapia SAS
  - cussegliaziun da nutriment SAS
  - spendrera SAS
  - tgira SAS
  - fisioterapia SAS.

Maturitad spezialisada pedagogia

- pussibilitescha l'access ad in studi a las scolas autas da pedagogia (senza absolver il curs preliminar)
  - persuna d'instrucziun per il stgalim prescolar (scolina)
  - persuna d'instrucziun per il stgalim primar

Maturitad spezialisada lavur sociala

- pussibilitescha per regla l'access ad in studi a las scolas autas spezialisadas SAS dal champ social, p.ex.:
  - lavur sociala SAS
  - pedagogia sociala SAS
  - animaziun socioculturala SAS
  - psicologia SAS.

Purtadras e purtaders d'ina maturitad spezialisada pon studegiar ad ina universitad suenter ch'els han absolvì cun success in examen cumplementar (examen da passarella).

Quest fegl d'infurmaziun na pretenda betg d'esser cumplets. © CPSC Grischun, avust 2026